Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/2595

19.12.2025

# USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2025/2595

## z 10. decembra 2025

## o prístupe príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných dohliadaných subjektov *(ECB/2025/40)*

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 5 písm. a) a c),

keďže:

(1) Európska centrálna banka (ECB) zodpovedá za účinné a konzistentné fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu. Dohliada na fungovanie systému a zabezpečuje jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu a súladu výsledkov v oblasti dohľadu vo všetkých zúčastnených členských štátoch. ECB môže vydať usmernenia pre príslušné vnútroštátne orgány, v súlade s ktorými majú uskutočňovať úlohy a prijímať rozhodnutia pri vykonávaní dohľadu.

(2) ECB zabezpečuje jednotné uplatňovanie prudenciálnych požiadaviek na úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch v súlade s nariadením (EÚ) č. 1024/2013 a nariadením Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 (ECB/2014/17) ([2]).

(3) Zatiaľ čo príslušné vnútroštátne orgány nesú hlavnú zodpovednosť za preskúmavanie opatrení, postupov, mechanizmov a stratégií, ktoré vykonávajú úverové inštitúcie klasifikované ako menej významné, pokiaľ ide o zaistenie správneho riadenia a krytia ich rizík – vrátane pravidiel tvorby rezerv a zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje –, ECB by mala pri plnení svojej úlohy v rámci jednotného mechanizmu dohľadu podporovať jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu pri vykonávaní takýchto preskúmaní. V tomto kontexte jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu na preskúmavanie riadenia a krytia problémových expozícií orgánmi dohľadu v prípade menej významných dohliadaných subjektov v rámci celého jednotného mechanizmu dohľadu prispieva k všeobecným cieľom zabezpečiť: a) jednotné a účinné uplatňovanie prudenciálneho prístupu k dohľadu nad všetkými úverovými inštitúciami v zúčastnených členských štátoch; b) uplatňovanie jednotného súboru pravidiel pre finančné služby rovnakým spôsobom na všetky úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch a c) dohľad najvyššej kvality pre všetky úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch.

(4) Zaistenie primeraného riadenia a krytia problémových expozícií je v rámci jednotného mechanizmu dohľadu dôležitou prioritou už od jeho vzniku. ECB uplatňuje prístup k dohľadu v súvislosti s problémovými expozíciami založený na rámci, ktorý navrhol zákonodarca Únie, pričom prihliada na výkladové usmernenia prijaté Európskym orgánom pre bankovníctvo. V rámci tohto prístupu k dohľadu ECB informovala o očakávaniach dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe významných dohliadaných subjektov. Tieto očakávania sa týkajú problémových expozícií, pri ktorých expozícia vznikla pred 26. aprílom 2019 a na ktoré sa preto nevzťahuje požiadavka na odpočet podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 ([3]). V prípade menej významných dohliadaných subjektov sa na krytie takýchto problémových expozícií dosiaľ nevzťahoval jednotný postup dohľadu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu. Na krytie problémových expozícií sa uplatňovali prístupy, ktoré si vymedzili príslušné vnútroštátne orgány pre ich vlastné činnosti dohľadu.

([1]) Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj.

([2]) Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci JMD) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/468/oj).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

(5) Zo skúseností, ktoré ECB získala v súvislosti s prístupom k dohľadu uplatňovaným vo vzťahu k významným dohliadaným subjektom, vyplýva, že dostatočným a včasným krytím problémových expozícií sa podporuje proaktívne riadenie takýchto expozícií, znižuje sa ich počet a podporujú sa úrovne tvorby rezerv, ktoré sú primerané rizikám spojeným s dlhodobou existenciou problémových expozícií a vývojom spätne získateľných súm.

(6) Preto by mal prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných dohliadaných subjektov zahŕňať preskúmanie pravidiel tvorby rezerv daných dohliadaných subjektov a ich zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje.

(7) Takýto prístup k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií sa považuje za účinný nástroj na zmierňovanie dvoch hlavných rizík. Prvým je pretrvávajúca existencia významného počtu dlhodobo existujúcich problémových expozícií (označovaných aj ako dlhodobo problémové expozície) a obmedzená tvorba rezerv, čo predstavuje pretrvávajúce zdroje ďalších potenciálnych strát a znižuje schopnosť bánk poskytovať nové úvery. Druhým je možné nekonzistentné prudenciálne zaobchádzanie s problémovými expozíciami, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na odpočet podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a s problémovými expozíciami, na ktoré sa táto požiadavka nevzťahuje, pokiaľ takáto nekonzistentnosť nie je odôvodnená osobitnými okolnosťami.

(8) Tieto dve hlavné riziká sú značné. Agregované podiely problémových expozícií významných aj menej významných dohliadaných subjektov vykazujú od vzniku jednotného mechanizmu dohľadu vo všeobecnosti trvalo klesajúci trend. V prípade významných dohliadaných subjektov bol tento trend výraznejší a v roku 2024 sa zastavil. Keďže podiely problémových expozícií môžu opätovne stúpať, dospelo sa k záveru, že vzhľadom na uspokojivú celkovú úroveň kapitálu a na to, že menej významné dohliadané subjekty mali nedávno dostatok času, aby z vlastnej iniciatívy pokročili v znižovaní a krytí dlhodobo problémových expozícií, je harmonizovaný prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných inštitúcií primeraný cieľu dohľadu, ktorým je riešenie dvoch hlavných rizík spojených s takýmito problémovými expozíciami, v záujme posilnenia odolnosti menej významných dohliadaných subjektov voči potenciálnemu nepriaznivému vývoju v makroekonomickom prostredí a súvisiacemu zhoršovaniu kreditnej kvality.

(9) Na posúdenie krytia problémových expozícií menej významnými dohliadanými subjektmi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia, je potrebné, aby príslušné vnútroštátne orgány získali podrobné údaje o krytí takýchto expozícií. Takéto údaje v súčasnosti nie sú zahrnuté v informáciách, ktoré sú inštitúcie povinné vykazovať podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/451 ([4]), a preto by príslušné vnútroštátne orgány mali vyžadovať, aby ich menej významné dohliadané subjekty vykazovali ku každému príslušnému referenčnému dátumu vykazovania,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

*Článok 1*

**Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti**

V tomto usmernení sa ustanovuje prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu uplatňovaný pri preskúmaní pravidiel tvorby rezerv a zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje v prípade menej významných dohliadaných subjektov usadených v tom istom členskom štáte ako daný príslušný vnútroštátny orgán.

*Článok 2*

**Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto usmernenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 ([5]), článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013 a článku 2 nariadenia (EÚ) č. 468/2014 (ECB/2014/17). Uplatňuje sa aj toto vymedzenie pojmov:

1. „referenčný dátum vykazovania“ je 31. december daného kalendárneho roka;

([4]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/451 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy na uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o vykazovanie inštitúciami na účely dohľadu, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 680/2014 (Ú. v. L 97, 19.3.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/451/oj).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017, ktorým sa stanovuje všeobecný rámec pre sekuritizáciu a vytvára sa osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú sekuritizáciu, a ktorým sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES a 2011/61/EÚ a nariadenia (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj).

2. „problémová expozícia patriaca do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia“ je expozícia, ktorá spĺňa podmienky pre výnimku z článku 36 ods. 1 písm. m) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ako sa stanovuje v článku 469a uvedeného nariadenia;

3. „technická záruka“ je v súvislosti s expozíciou záruka, ktorou sa zaručuje schopnosť dlžníka plniť zmluvné záväzky nehospodárskeho charakteru, ako je dodanie tovaru alebo vykonanie prác, voči tretej osobe, a ktorá nemá charakter úverového substitútu.

*Článok 3*

**Inštitúcie, na ktoré sa prístup vzťahuje**

1. Príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k všetkým menej významným dohliadaným subjektom na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci zúčastnených členských štátov.

2. Odchylne od odseku 1 sa príslušný vnútroštátny orgán môže rozhodnúť neuplatňovať k danému referenčnému dátumu vykazovania prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k menej významnému dohliadanému subjektu, ak tento menej významný dohliadaný subjekt spĺňa aspoň jednu z týchto podmienok na najvyššej úrovni konsolidácie:

a) celková hrubá účtovná hodnota problémových úverov a preddavkov menej významného dohliadaného subjektu predstavuje menej než 5 % celkovej hrubej účtovnej hodnoty úverov a preddavkov daného menej významného dohliadaného subjektu. Pri výpočte jediného pomeru, ktorý sa má posudzovať na účely prahovej hodnoty 5 % sa z menovateľa aj čitateľa vylúčia úvery a preddavky klasifikované ako držané na predaj, pokladničné zostatky v centrálnych bankách a ostatné vklady splatné na požiadanie;

b) celková hodnota problémových expozícií menej významného dohliadaného subjektu patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 2 predstavuje zanedbateľný podiel na celkovej hodnote problémových expozícií daného menej významného dohliadaného subjektu;

c) menej významný dohliadaný subjekt je v prebiehajúcom procese riadneho ukončenia činnosti;

d) menej významný dohliadaný subjekt je súčasťou prebiehajúceho zlúčenia alebo splynutia s iným dohliadaným subjektom alebo je súčasťou procesu, v ktorom ho iný dohliadaný subjekt nadobúda;

e) menej významný dohliadaný subjekt je „špecializovaným subjektom pre reštrukturalizáciu dlhu“ v zmysle vymedzenia v článku 36 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;

f) na menej významný dohliadaný subjekt sa vzťahujú osobitné a skutkové okolnosti, vzhľadom na ktoré nie je podľa názoru predmetného príslušného vnútroštátneho orgánu vhodné uplatňovať toto usmernenie, a to s prihliadnutím na ciele a zásady nariadenia (EÚ) č. 1024/2013, a najmä na potrebu zabezpečiť jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu.

3. Príslušné vnútroštátne orgány po vykonaní posúdenia podľa odseku 2 písm. a) až f) oznámia dotknutým menej významným dohliadaným subjektom usadeným v príslušnom členskom štáte, že sa na ne k danému referenčnému dátumu vykazovania uplatňuje rámec stanovený v tomto usmernení a súvisiace požiadavky na vykazovanie vymedzené v článku 7.

4. Príslušné vnútroštátne orgány pravidelne informujú ECB o uplatňovaní výnimiek podľa odseku 2, ako aj o súvisiacich posúdeniach dotknutých príslušných vnútroštátnych orgánov.

*Článok 4*

**Expozície, na ktoré sa prístup vzťahuje**

1. Príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k problémovým expozíciám patriacim do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia.

2. Podkladové expozície tradičných alebo syntetických sekuritizácií nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia, ak je v prípade daných expozícií splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

a) menej významný dohliadaný subjekt presunul významné riziko v súlade s článkom 244 ods. 1 písm. a) alebo článkom 245 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;

b) menej významný dohliadaný subjekt uplatňuje prístup úplného odpočtu v súlade s článkom 244 ods. 1 písm. b) alebo článkom 245 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

3. Príslušné vnútroštátne orgány sa môžu v nadväznosti na žiadosť menej významného dohliadaného subjektu rozhodnúť neuplatňovať článok 5 na jednotlivé expozície alebo portfóliá expozícií na základe osobitných okolností preukázaných podrobnými a spoľahlivými dôkazmi, ktoré predložil menej významný dohliadaný subjekt. Na základe uvedených dôkazov príslušné vnútroštátne orgány posúdia žiadosť menej významného dohliadaného subjektu a rozhodnú o nej.

4. Na účely odseku 3 osobitné okolnosti zahŕňajú ktorúkoľvek z týchto situácií:

a) pokračujúce pravidelné splátky istiny a úrokov na základe peňažných tokov oficiálneho dlžníka povedú k splateniu v plnej výške;

b) krytie problémových expozícií by v kombinácii s kapitálovými požiadavkami piliera 1 pre kreditné riziko viedlo ku krytiu viac než 100 % expozície;

c) expozícia sa týka technických záruk.

*Článok 5*

**Posúdenie krytia problémových expozícií**

1. Príslušné vnútroštátne orgány posúdia krytie problémových expozícií menej významných dohliadaných subjektov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia podľa výšky krytia určenej v súlade s článkom 47c ods. 1 písm. a) v spojení s článkom 47c ods. 2, 3 a 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

2. Pri určovaní výšky krytia menej významných dohliadaných subjektov, ktoré sa majú posúdiť podľa výšky krytia uvedenej v odseku 1, príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia položky uvedené v článku 47c ods. 1 písm. b) bodoch i) až vi) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

*Článok 6*

**Použitie v procese dohľadu**

1. Príslušné vnútroštátne orgány používajú výsledky svojich posúdení krytia problémových expozícií menej významných dohliadaných subjektov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu uvedeného v článku 97 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ ([6]).

2. Ak po náležitom zohľadnení osobitných okolností, na ktoré poukázal menej významný dohliadaný subjekt, príslušný vnútroštátny orgán dospeje k záveru, že krytie problémových expozícií patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia nie je dostatočné, zváži prijatie opatrenia v oblasti dohľadu na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa transponuje článok 104 smernice 2013/36/EÚ, alebo rovnocenných právomocí v oblasti dohľadu dostupných vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

*Článok 7*

**Požiadavky na vykazovanie**

1. Na účely vykonania posúdenia uvedeného v článku 5 príslušné vnútroštátne orgány od menej významných dohliadaných subjektov vyžadujú, aby vykazovali podrobné údaje o krytí svojich problémových expozícií patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia ku každému referenčnému dátumu vykazovania.

2. ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracuje vzory, ktoré sa majú používať na vykazovanie uvedené v odseku 1.

3. Príslušné vnútroštátne orgány poskytujú ECB informácie, ktoré sú uvedené v odseku 1 a ktoré im predložili menej významné dohliadané subjekty, aby ich mohla použiť v rámci svojho mandátu v oblasti dohľadu.

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj).

*Článok 8*

**Prechodné opatrenia**

1. Príslušné vnútroštátne orgány posúdia krytie problémových expozícií v súlade s článkom 5 tohto usmernenia k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2028.

2. Odchylne sa v prípade prvých troch referenčných dátumov vykazovania nasledujúcich po oznámení tohto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom uplatňujú tieto ustanovenia:

a) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2025:

   i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,60;

   ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. d) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,60;

   iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,60;

b) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2026:

   i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,70;

   ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. e) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,70;

   iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,70;

c) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2027:

   i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,80;

   ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. g) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,80;

   iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,80.

3. Odchylne od článku 6 tohto usmernenia môže príslušný vnútroštátny orgán v súvislosti s prvým referenčným dátumom vykazovania po oznámení tohto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom rozhodnúť, že v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu nepoužije výsledky posúdenia krytia problémových expozícií menej významných dohliadaných subjektov.

*Článok 9*

**Nadobudnutie účinnosti**

Toto usmernenie nadobúda účinnosť v deň jeho oznámenia príslušným vnútroštátnym orgánom zúčastnených členských štátov.

*Článok 10*

**Adresáti**

Toto usmernenie je určené príslušným vnútroštátnym orgánom zúčastnených členských štátov a ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 10. decembra 2025

*Za Radu guvernérov ECB*
*prezidentka ECB*
Christine LAGARDE